

Συνοπτικός Πρακτικός

ΟΔΗΓΟΣ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗΣ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Επιμέλεια:

Βασίλης Δασουράς | **Δημήτρης Παπαγιάννης**
Υπάλληλοι της Διεύθυνσης Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας (ΔΕΑΦ)

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗΣ ΦΟΡΟΥ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ Κ.Φ.Ε. ΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ & ΚΕΦΑΛΑΙΟ

(Άρθρα 61, 62, 64 του ν. 4172/2013 και ΠΟΛ. 1120/2014)

Κατηγορία εισοδήματος / Είδος παρεχόμενων υπηρεσιών	Συναλλασσόμενοι Φ.Π. ή Ν.Π.		Παρακράτηση φόρου με τον ανάλογο συντελεστή
	Παρέχων υπηρεσίες που λαμβάνει αμοιβές και εκδίδει παραστατικό	Λήπτης υπηρεσιών που καταβάλει αμοιβές & διενεργεί παρακράτηση όταν είναι υπόχρεος	
1. α. Αμοιβές διοίκησης και συμβουλευτικές υπηρεσίες, εισοδήματα πρώην Ζ' κατηγορίας από ελευθέρια επαγγέλματα. (συντελεστής 20%) Σημείωση: Και για τις περιπτώσεις που στις παραπάνω αμοιβές προβλέπεται η έκδοση από τα Ε.Λ.Π. «Τίτλου Κτήσης» γίνεται παρακράτηση φόρου με συντελεστή 20%.	Φ.Π. που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα (π.χ. λογιστής, γιατρός)	Φ.Π. που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα	ΝΑΙ (όριο 300 ευρώ)
	Φ.Π. που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα	Φ.Π. ιδιώτης	ΟΧΙ
	Ν.Π. (ημεδαπό ή Ε.Ε. ή Ε.Ο.Χ.)	Φ.Π. που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα	ΟΧΙ
	Ν.Π.	Φ.Π. ιδιώτης	ΟΧΙ
	Ν.Π. (ημεδαπό ή Ε.Ε. ή Ε.Ο.Χ.)	Ν.Π.	ΟΧΙ
	Φ.Π. που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα	Ν.Π.	ΝΑΙ (όριο 300 ευρώ)
	Αλλοδαπό Φ.Π. που ασκεί επικ. δραστ. και παρέχει υπηρεσίες στην ημεδαπή ή αλλοδαπό Ν.Π. με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα.	Φ.Π. που ασκεί επιχειρ. δραστηριότητα ή Ν.Π.	ΝΑΙ (χωρίς όριο 300 ευρώ και με την επιφύλαξη των Σ.Α.Δ.Φ. για τα Φ.Π.)
	Φ.Π. που ασκεί επιχειρ. δραστ. ή Ν.Π.	Φ.Π. κάτοικος αλλοδαπής ή Ν.Π. χωρίς εγκατάσταση στην Ελλάδα	ΟΧΙ

β. Αμοιβές για παροχή υπηρεσιών εμπορικής δραστηριότητας (πρώην Δ' κατηγορία εισοδήματος) π.χ. υπηρεσίες καθαριότητας, συντηρήσεις γενικά, μεσιτείες κ.λπ.			ΟΧΙ σε κάθε περίπτωση συναλλαγσόμενων
2. Εισοδήματα εργοληπτών κάθε είδους τεχνικών έργων. Σε κάθε περίπτωση ο λήπτης του εισοδήματος ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα. (συντελεστής 3%)	Ημεδαπά Φ.Π. ή Ν.Π. ή Φ.Π. κάτοικοι αλλοδαπής και Ν.Π. με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα	Φ.Π. που ασκεί επιχειρ. δραστ. ή Ν.Π.	(όριο 300 ευρώ μόνο για τα ημεδαπά Φ.Π. ή Ν.Π.)
	Φ.Π. ή Ν.Π.	Φ.Π. ιδιώτης	ΟΧΙ
	Φ.Π. κάτοικος αλλοδαπής και παρέχει υπηρεσίες στην αλλοδαπή	Φ.Π. που ασκεί επιχειρ. δραστ. ή Ν.Π.	ΟΧΙ
3. Προμήθεια αγαθών & υπηρεσιών από Φορείς Γενικής Κυβέρνησης (συντελεστής 1%, 4%, 8% κατά περίπτωση). Σημείωση: Αν παρέχονται υπηρεσίες της περίπτωσης 1α ο Φορέας Γενικής Κυβέρνησης παρακρατεί φόρο 20%.	Φ.Π. ή Ν.Π.	Φορέας Γενικής Κυβέρνησης.	ΝΑΙ (με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται από το νόμο όπως το όριο των 150 ευρώ κ.λπ.)
	Φ.Π. κάτοικοι αλλοδαπής & Ν.Π. χωρίς εγκατάσταση στην Ελλάδα	Φορέας Γενικής Κυβέρνησης.	ΟΧΙ
4. Μερίσματα - συντελεστής 15%			ΝΑΙ από Φ.Π. που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα καθώς και από Ν.Π. που καταβάλουν αντίστοιχα εισοδήματα.
5. Τόκοι - συντελεστής 15%			
6. Δικαιώματα (royalties) - συντελεστής 20%			

Επισημάνσεις:

1. Για τις περιπτώσεις 2 και 3 του ως άνω πίνακα έχουν καταργηθεί οι διατάξεις που προέβλεπαν την «αυτοαπόδοση» του φόρου. Δηλαδή, αν δεν παρακρατήθηκε ο φόρος που έπρεπε από τον καταβάλλοντα τις αμοιβές δεν μπορεί ο δικαιούχος του εισοδήματος να αποδώσει αυτός το φόρο που δεν παρακρατήθηκε για λογαριασμό του.
2. Στις περιπτώσεις εφαρμογής της περίπτωσης σ' της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του Κ.Φ.Ε. (εργαζόμενοι με μπλοκάκι) κατά τη διάρκεια του φορολογικού έτους παρακρατείται φόρος εισοδήματος με συντελεστή 20% (περ.1 του ως άνω πίνακα) καθόσον στο τέλος του έτους ο ίδιος ο φορολογούμενος θα υποβάλλει τη φορολογική του δήλωση (Ε1/Ε3) σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής τους. Δηλαδή, ο καταβάλλων αμοιβές στα πρόσωπα αυτά κατά την παρακράτηση του φόρου τους αντιμετωπίζει ως ασκούντες επιχειρηματική δραστηριότητα.
3. Ο παρακρατηθείς φόρος, με εξαίρεση τους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης, αποδίδεται το αργότερο μέχρι το τέλος του δεύτερου μήνα από την ημερομηνία που το εισόδημα καθίσταται απαιτητό από τον παρέχοντα την υπηρεσία.
4. Δεν επιτρέπεται παρακράτηση φόρου με συντελεστή μεγαλύτερο από τον προβλεπόμενο καθόσον αυτό δεν προβλέπεται από το νόμο.

Φόρος Μισθωτών Υπηρεσιών (Φ.Μ.Υ.)

(Άρθρο 60 του ν. 4172/2013 και ΠΟΛ. 1072/2015)

<p>1. Τακτικές αποδοχές που καταβάλλονται σε μισθωτούς και συνταξιούχους καθώς και πρόσθετες αμοιβές (υπερωρίες, μόνους, επιδόματα κ.λπ.) που συνεκκαθαρίζονται με τις τακτικές αποδοχές. Στην περίπτωση αυτή συμπεριλαμβάνονται και τα εισόδημα από συντάξεις καθώς και άλλες παροχές παρόμοιας φύσης που καταβάλλονται από ταμεία επικουρικά, μετοχικά αρωγής ή αλληλοβοήθειας.</p>	<p>Παρακράτηση με την κλίμακα της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4172/2013 μετά από αναγωγή των μηνιαίων αποδοχών σε ετήσιες.</p>
<p>2. Πρόσθετες αποδοχές κάθε είδους που καταβάλλονται σε μισθωτούς και συνταξιούχους που δεν συνεκκαθαρίζονται με τις τακτικές αποδοχές.</p>	<p>Συντελεστής 20% (παρ. 5 άρθρου 60 του ν.4172/2013)</p>
<p>3. Αναδρομικές αποδοχές (μισθοί - συντάξεις) κάθε είδους. (Δεν θεωρούνται αναδρομικά τα εισοδήματα που αφορούν προηγούμενους μήνες του ίδιου φορολογικού έτους).</p>	<p>Συντελεστής 20% (παρ. 5 άρθρου 60 του ν.4172/2013)</p>
<p>4. Ημερομίσθιοι με συμβάσεις αορίστου χρόνου.</p>	<p>Παρακράτηση με την κλίμακα της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν.4172/2013 μετά από αναγωγή των μηνιαίων αποδοχών σε ετήσιες.</p>
<p>5. Ημερομίσθιοι που δεν απασχολούνται σε σταθερή βάση, δηλαδή απασχολούμενοι σε διάφορους εργοδότες (ξεναγοί, εργάτες κ.λπ.).</p>	<p>Παρακράτηση με την κλίμακα της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν.4172/2013 μετά από αναγωγή των μηνιαίων αποδοχών σε ετήσιες από τον κάθε εργοδότη ξεχωριστά. Προκειμένου η αναγωγή των μηνιαίων αποδοχών τέτοιου εργαζόμενου να ανταποκρίνεται κατά το δυνατόν στην πραγματικότητα με το κλείσιμο του μήνα ο κάθε εργοδότης θα αναγάγει το συνολικό εισόδημα του ενός, δύο ή περισσότερων ημερομίσθιων του μήνα (άρθροισμα) σε ετήσιο δηλαδή πολλαπλασιαζόμενο επί 12. Ο ίδιος τρόπος αναγωγής μπορεί να εφαρμοστεί και στις περιπτώσεις των ωρομισθίων.*</p>
<p>6. Αξιωματικοί και κατώτερο πλήρωμα που υπηρετούν σε πλοία του εμπορικού ναυτικού. (Δεν υπόγονται αυτοί που υπηρετούν σε ναυτιλιακές εταιρείες και δεν συνιστούν μέλος πληρώματος πλοίου).</p>	<p>Συντελεστές παρακράτησης 15% και 10% αντίστοιχα.</p>

7. Αποζημίωση απόλυσης και κάθε εφάπαξ αποζημίωση που παρέχεται από οποιονδήποτε φορέα και για οποιοδήποτε λόγο διακοπής της σχέσης εργασίας.

Φορολόγηση **αυτοτελώς** με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Κλίμακιο αποζημίωσης (ευρώ)	Φορολογικός Συντελεστής
< 60.000	0%
60.000,01-100.000	10%
100.000,01-150.000	20%
>150.000	30%

8. Ασφάλισμα που καταβάλλεται στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξοδοτικών συμβολαίων.

Φορολόγηση **αυτοτελώς** ως εξής:
α) Με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για κάθε περιοδικά καταβαλλόμενη παροχή.
β) Με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) για εφάπαξ καταβαλλόμενη παροχή μέχρι σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ και με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) για εφάπαξ καταβαλλόμενη παροχή που υπερβαίνει κατά το μέρος τις σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ.
 Οι συντελεστές των ανωτέρω περιπτώσεων αυξάνονται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) σε περίπτωση είσπραξης από τον δικαιούχο ποσού πρόωρης εξαγοράς.

9. Μισθοί που καταβάλλονται σε διευθυντές ή μέλη του Δ.Σ. εταιρείας ή κάθε άλλου νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, λόγω παροχής υπηρεσιών τους σε αυτά (περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν.4172/2013). Στην περίπτωση αυτή συμπεριλαμβάνονται και οι μισθοί των διαχειριστών προσωπικών εταιρειών, ΕΠΕ ή ΙΚΕ.

Παρακράτηση με την κλίμακα της παρ.1 του άρθρου 15 του ν.4172/2013 μετά από αναγωγή των αποδοχών τους σε ετήσιες. Αν για παράδειγμα έχουν τριμηνιαία αμοιβή αυτή θα πολλαπλασιάζεται επί 4. Αν η αμοιβή γίνεται ανά συνεδρίαση η αναγωγή του εισοδήματος σε ετήσιο μπορεί να γίνεται με βάση τον αριθμό των συνεδριάσεων ανά μήνα. Η παρακράτηση φόρου εισοδήματος για μισθούς μελών Δ.Σ. γίνεται επί των ακαθαρίστων ή μεικτών αποδοχών.*

* Η Φορολογική Διοίκηση μέχρι σήμερα δεν έχει εκδώσει συγκεκριμένες οδηγίες για τον τρόπο της αναγωγής του εισοδήματος σε ετήσιο για τις περιπτώσεις αυτές.

Παράδειγμα

για την περίπτωση 5 του πίνακα:

Έστω ξεναγός με εξαρτημένη σχέση εργασίας το μήνα Ιούλιο έκανε 4 ημερομίσθια στο ταξιδιωτικό πρακτορείο Α με αποδοχές $4 \times 50 \text{ ευρώ} = 200 \text{ ευρώ}$ και 7 ημερομίσθια στο Ξενοδοχείο Β με αποδοχές $7 \times 80 = 560 \text{ ευρώ}$. Με το κλείσιμο του μήνα ο εργοδότης Α (ταξιδιωτικό πρακτορείο) θα κάνει παρακράτηση κατόπιν αναγωγής του μηνιαίου εισοδήματος των 200 ευρώ σε ετήσιο δηλαδή $200 \times 12 = 2.400 \text{ ευρώ}$ και θα κάνει την ανάλογη παρακράτηση. Ανάλογα ο εργοδότης Β (ξενοδοχείο) θα κάνει παρακράτηση κατόπιν αναγωγής του μηνιαίου εισοδήματος των 560 ευρώ σε ετήσιο δηλαδή $560 \times 12 = 6.720 \text{ ευρώ}$. Τα προηγούμενα στηρίζονται στο σκεπτικό ότι ούτε ο ίδιος ο εργαζόμενος αλλά ούτε και οι εργοδότες δύναται να γνωρίζουν κάθε φορά το πραγματικό μηνιαίο εισόδημα καθόσον αυτό εξαρτάται από τη δυναμική της αγοράς (εποχιακοί λόγοι κ.λπ.) και συνήθως διαφέρει από μήνα σε μήνα.

Επισημάνσεις:

1. Με την παρ. 2 άρθρου 69 ν.4472/2017 καταργήθηκε η παρ. 3 του άρθρου 60 του ν.4172/2013. Από 1.1.2018 και εφεξής **καταργείται** η μείωση του φόρου από μισθωτή εργασία και συντάξεις κατά ποσοστό 1,5% η οποία διενεργείται κατά την παρακράτηση του φόρου.
2. Ο παρακρατηθείς φόρος που προκύπτει από την κλίμακα μειώνεται κατά τα ποσά που προβλέπονται από το άρθρο 16 του ν.4172/2013 ανάλογα την οικογενειακή κατάσταση του φορολογούμενου [1.900 ευρώ για φορολογούμενο χωρίς εξαρτώμενα τέκνα, 1.950 ευρώ για φορολογούμενο με ένα (1) τέκνο κ.λπ.].
3. Ο παρακρατηθείς φόρος, αποδίδεται το αργότερο μέχρι το τέλος του δεύτερου μήνα από την ημερομηνία που το εισόδημα καθίσταται δεδουλευμένο.
4. Δεν προβλέπεται στον Κ.Φ.Ε. ιδιαίτερος συντελεστής όπως παλαιότερα το 3% για το εισόδημα των ημερομισθίων.
5. Η σχέση εργασίας που αναφέρεται στην περ. 7 του πίνακα καθορίζεται από τις περιπτώσεις α' - ε' της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν.4172/2013.